

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS SINT-ANNA GOETHE TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 6833

Instelling VBS Sint-Anna Goethe
Goethestraat 1 - 2050 ANTWERPEN

Beleidsverantwoordelijke Winnie VONCK

Telefoonnummer 03 219 33 24

E-mail sint.anna@cksa.be

Website www.sintannagoethe.be

Bestuur VZW CKSA
Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN

Scholengemeenschap CKSA Bao Twee
Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB De Wissel Antwerpen
Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE

Start- en einddatum doorlichting 20/11/2023 - 23/11/2023

Inspectieteam Sigyn BLONDEEL
Barbara LECOQ

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Wiskunde in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Goethestraat 1 - 2050 ANTWERPEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school heeft een schoolspecifieke visie en weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. De visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. De school werkte een eigen pedagogisch project uit met een aantal duidelijke accenten waaronder het belang van een brede persoonsvorming én verbondenheid. Ze laat voorlopig kansen liggen om haar visie verder te vertalen in andere concrete aspecten van de schoolwerking. Zo is er nood aan visieontwikkeling rond een kwaliteitsvol zorgbeleid. De school heeft beperkt zicht op hoe ze haar visie en schoolontwikkeling wil realiseren. Daardoor vindt de visie slechts gedeeltelijk ingang in de schoolwerking. De strategische beleidsvoering vanuit vooropgestelde doelen, met een concreet tijdspad en geregelde evaluatie en bijsturing uitwerken vormt een werkpunt.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. De maatregelen zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. Zo maakt zij over een aantal onderwijskundige aspecten binnen de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk en de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak in de kleuterafdeling onvoldoende heldere afspraken. Momenteel stuurt ze organisatorische en in groeiende mate onderwijskundige vernieuwingen aan vanuit een lange termijnplanning. De actuele prioriteiten starten vanuit gezamenlijke verandernoden, maar minder vanuit kritisch onderbouwde doelen op school-, leraar- en leerlingniveau. De school dient ervoor te zorgen dat ze GOK-middelen op een transparante en doelgerichte manier aanwendt. Het vormt een uitdaging voor het schoolteam om 'samen' welgekozen onderwijskundige prioriteiten doelgericht en met de nodige diepgang uit te werken. De werkwijze die het team benut om de prioriteit wiskunde uit te werken en te implementeren kan hier mogelijk als hefboom dienen. De school ondersteunt de teamleden in voldoende mate met teamgerichte en individuele professionaliseringsinitiatieven. Een veilig klimaat behouden om van elkaar te leren en de consequente opvolging vanuit het beleid kunnen de deskundigheid van het schoolteam nog meer versterken.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking. De evaluaties vinden geregeld plaats en zijn gepland en georganiseerd volgens een bepaalde systematiek. Zo bevraagt de school regelmatig de ouders over de schoolwerking en bespreekt ze systematisch de resultaten in het kind- en leerlingvolgsysteem. De school heeft in groeiende mate aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Het vormt een groeikans om de cyclische evaluatie nog sterker uit te bouwen op schoolniveau met aandacht voor verbeteracties en bijstellingen.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij haar evaluaties. De school analyseert de gegevens op leerlingniveau vanuit verschillende beschikbare bronnen, maar doet dit weinig diepgaand op klas- of schoolniveau. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang. Het is een werkpunt om kwalitatieve en kwantitatieve gegevens, zoals de resultaten van alle gevalideerde toetsen op het einde van het basisonderwijs doelgericht te benutten.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. De school heeft in toenemende mate aandacht om haar werking vanuit de evaluaties bij te stellen. Zo heeft ze recent de leerlingenresultaten van wiskunde aangewend om bijstellingen door te voeren voor het automatiseringsproces. Expliciet de outputgegevens voor alle leergebieden op schoolniveau bespreken, kan de interne kwaliteitszorg nog meer versterken.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren dragen zorg voor alle kleuters. Ze laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. De leraren leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de belemmerende kenmerken van de kleuters. De specifieke onderwijsbehoeften bepalen vormen een werkpunt. De leraren spelen bijgevolg in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter. Ze laten kansen liggen om in overleg de concrete en operationele begeleidingsdoelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af te stemmen. De systematische en planmatige opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze besteden de nodige aandacht aan een activerende en betekenisvolle aanpak. De leraren kiezen activiteiten gericht op experimenteren, exploreren en stimuleren de creativiteit. De hoekenverrijking stimuleert de actieve betrokkenheid en het ontwikkelingsproces van de kleuters. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk en taalontwikkellend te maken. De leraren hebben oog voor themataal maar de progressieve en verbredende opbouw ervan alsook de weinig geletterde omgeving zijn werkpunten. Hoe een doelbewuste selectie van themataal, schooltaal, instructietaal en zelfredzaamheidstaal de woordenschatontwikkeling van kleuters kan bevorderen was geen onderwerp van kritische reflectie. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden is een werkpunt. De leraren gebruiken in groeiende mate stappenplannen die zelfredzaamheid en de zelfsturing bevorderen. Het is in meerdere klassen geen verworvenheid dat leraren doelgerichte strategieën aanbieden die het leren, het probleemoplossend denken, de zelfreflectie en de zelfregulatie stimuleren. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen beperkt efficiënt. De routinemomenten met lange wachttijden beknotten oefenkansen voor elke kleuter alsook hun betrokkenheid en activerende aanpak.

Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces. Het is een werkpunt om verschillende vormen van feedback bewust in te zetten.
Leerlingenevaluatie BENADERT DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie zijn beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De gevarieerde observaties en evaluaties zijn wel breed gericht op het product en het proces. De leraren laten nog kansen liggen om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces. Door concrete en operationele doelen voorop te stellen en hierover te communiceren, krijgt de evaluatie een transparant, betrouwbaar en fair karakter.

4.2 Wiskunde in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren voldoende inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. De leraren en het zorgteam laten nog kansen liggen om vanuit de beeldvorming en hulpvraag in overleg concrete begeleidingsdoelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie hierop af te stemmen. Ze spelen hierdoor in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen van de leerlingen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren doen beroep op de voorkennis van de leerlingen en bouwen de instructie logisch en stapsgewijs op. Het is een groeikans om daarbij het lesdoel te expliciteren. De leraren stimuleren leerlingen tot actieve deelname aan het onderwijsleerproces. Ze staan stil bij de relevantie van wiskundige vaardigheden om deze toe te passen in realistische situaties. De leraren hebben systematisch aandacht voor concreet handelen met materialen, schematiseren en astraheren. Ze bieden voldoende taalsteun door een visualisering van wiskundige begrippen. Meerdere leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden waarbij leerlingen kansen krijgen om zelf hun fouten te ontdekken en op zoek te gaan naar een adequate oplossingsstrategie. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de leerervaringen van de leerlingen. Het accent sterker leggen op de leerdoelen en de volgende stappen in het leerproces vormt een groeikans. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie representatief sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De leraren hanteren hiervoor diverse toetsmaterialen. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren stemmen hun onderwijsleerproces af op een beginsituatieanalyse of in het kaart brengen van fouten. Op basis van die informatie voorzien ze remediëring en ondersteuning voor de minder sterke leerlingen en verrijking voor wiskundig sterke leerlingen. Meerdere leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie via formele kindgesprekken.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	◆
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	♦	♦
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	♦	●
Effectieve feedback	♦	●
Leerlingenevaluatie	♦	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: NEGATIEF. De school dient zich te engageren om aan de tekortkomingen op het vlak van leerlingenbegeleiding te werken.
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.

9 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag of na de bespreking van het doorlichtingsverslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **23 november 2026**. Nadien volgt een nieuwe doorlichting. De erkenning van de onderwijsinstelling blijft voorlopig behouden tot die volgende doorlichting.